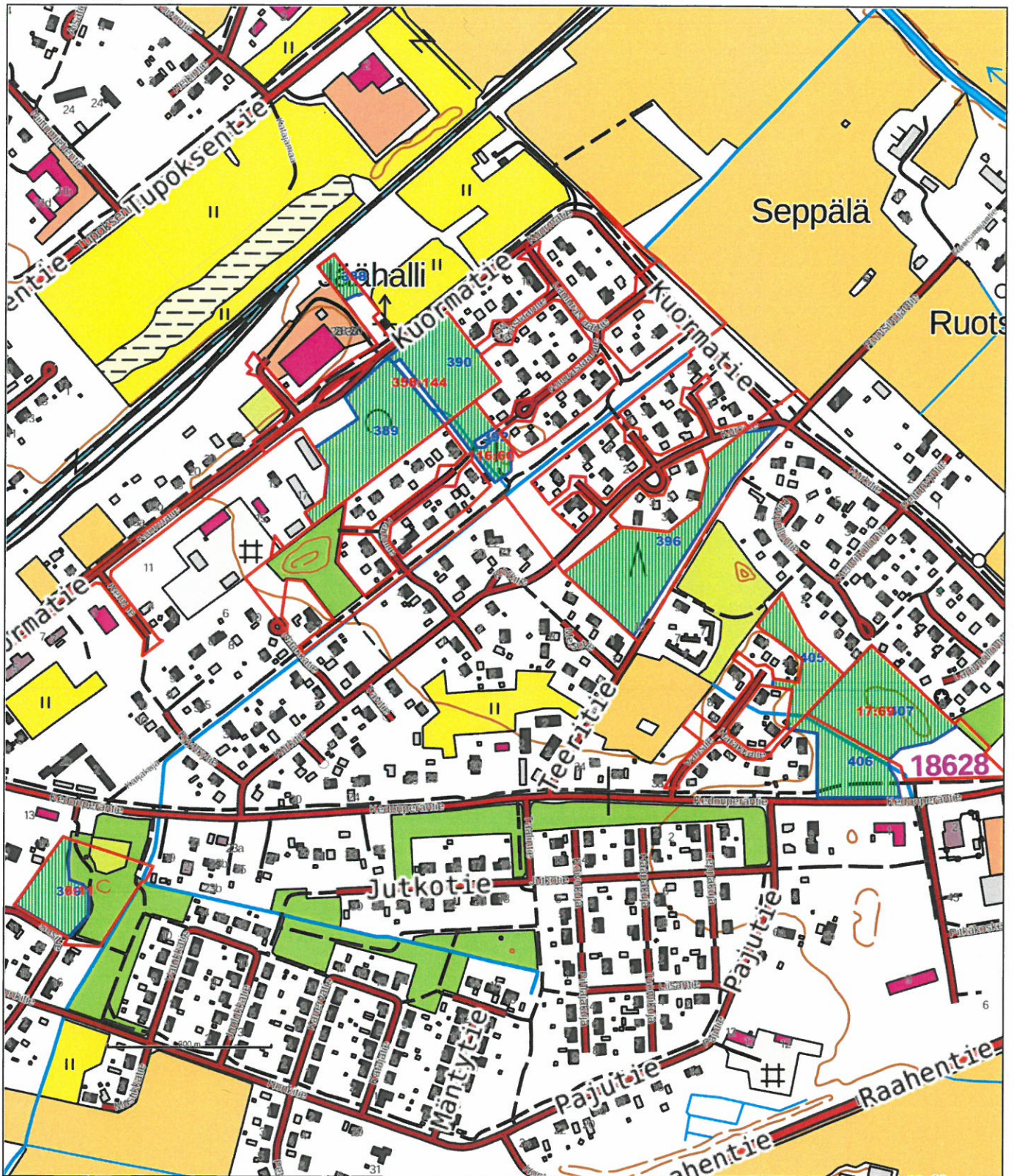

LIMINGAN KUNTA
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Metsänhoitoyhdistys Siikalakeus ry
Kunta : 425 Liminka
Kylä : 402 Liminka
Tila: 17:69 KETOHAKA II
Kp: 425873, 7188243

TYÖMAAKARTTA
14.11.2022 klo 08.12
Ms : 425-504-65
Sopimus : 12-504-098L-20 7.4 ha
Mittakaava: 1:6500

© MML

TEEMASELITE

PINTA-ALA KPL

HAKKUUT

 Harvennushakkuu

7,4 ha (9)

Limingan kunta

antti.suominen@liminka.fi
kunta@liminka.fi

Tiedoksi: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (POPELY/339/2021)

ASIA: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lupatarpeen arvio VARELY/6710/2022 koskien poikkeamista lintuja koskevista luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännöksistä; mustavaristen huomioiminen metsänharvennuksen yhteydessä kiinteistöllä 425-402-17-69

Limingan kunta (yhteyshenkilö Antti Suominen) on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta lupatarpeen arviota/lausuntoa koskien mustavaristen huomioimista metsänharvennuksen yhteydessä kiinteistöllä 425-402-17-69 (Limingan Lintupuisto).

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lupatarpeen arviointi

Mustavaris (*Corvus frugilegus*) on luonnonsuojelulain 38 §:n nojalla rauhoitettu ja EU:n lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin lajin elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla.

Mustavarisyhdyskunnat pesivät muutamilla vakiintuneilla alueilla Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla sekä Oulun seudulla. Lisäksi lajin jotkut yksilöt tai pienet ryhmät pesivät satunnaisesti muualla maassa. Mustavaris pesii avariens viljelysmaiden metsiköissä sekä joskus taajamien ja kirkkojen puistoissa. Mikäli risuista tehty pesä on säilynyt, mustavaris käyttää sitä vuodesta toiseen. Pesimismenestys on parempi edelliseltä vuodelta säilyneissä pesissä. Pesimäalueet voivat olla käytössä kymmeniäkin vuosia. Mustavariskanta on Suomessa elinvoimainen, joskin Pohjois-Pohjanmaalla alueellisesti uhanalaiseksi luokiteltu.

Mustavaristen pesimäpaikat ovat Suomessa pysyneet miltei muuttumattomina jo pitkään. Laji on vahvasti pesäpaikkauskollinen eikä lajin leviämisestä uusille paikoille ole viitteitä. Lajin pesäpaikkauskollisuudesta johtuen mustavaristen pesät ovat suojeltuja ympäri vuoden ja pesien hävittäminen ei siten ole sallittua pesimäajan ulkopuolella ilman poikkeuslupaa. Pesimäaikaan eli touko-elokuussa pesintä on rauhoitettu.

Limingan kunnalta lausuntopyynnössä saatujen tietojen mukaan tarkoitus tehdä metsän harvennus Limingan kunnan omistamaan puistometsään, missä n. 35 % puista poistettaisiin. Hakkuun ulkopuolelle on rajattu mustavariksen pesäpuut, mitkä on todettu 2022 kesällä tehdyssä selvityksessä. Ajourien sijoittelu tehdään siten, että uria ei sijoiteta kuvioden reunaan, mitkä rajoittuvat mustavaristen pesäpuiden lähelle. Edellä mainitulla tavalla pesäpuihin saadaan pidempi suojavyöhyke. Metsän harvennus toteutettaisiin tammi-helmikuussa 2023, jolloin mustavarikset eivät olisi paikalla. Toimenpiteet tehtäisiin konetyönä (moto ja ajokone).

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 10.2.2021 antanut lausuntonsa (POPELY/339/2021) ja toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella olevan tiedon mukaan Lintupuistossa pesii mustavarisyhdyskunta ja se on tällä hetkellä Pohjois-Pohjanmaan pitkäikäisin edelleen asuttu kolonia. Pesiviä

lintuja on noin 50 – 70 paria. Yhdyskunnan tihein osa on ollut viime vuosina kevyen liikenteen väylän ja maantien välissä, mutta pesiä on ollut myös kevyen liikenteen väylän pohjoispuolella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta erikseen 27.10.22 saadun tiedon mukaan mustavariksen suojelun kannalta ko. Lintupuiston yhdyskunta on tämänhetkisistä yksi vanhimmista ja elinvoimaisimmista, joten sen suojelu on tärkeää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kuvioilla 406 ja 407 harvennushakkuun toteuttaminen edellyttää luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukaista lupaa poiketa luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännöksistä. Mustavariksen mahdollisesta pesinnästä kuviolla 405 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole ajantasaista tietoa. Lausunnossa suositetaan Lintupuiston mustavaristen pesien lukumäärän ja sijainnin kartoittamista kaikilla kuvioilla.

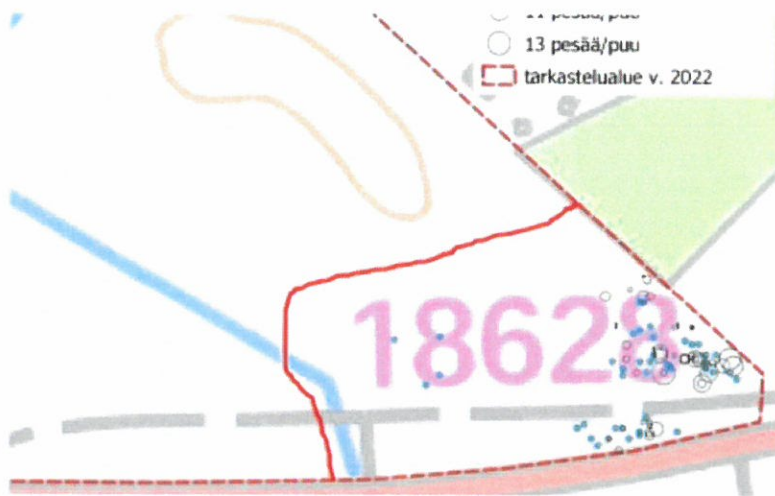
Lausuntopyynnön liitteenä on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti toimitettu *Mustavariksen pesimäyhdyskunta Limingan mustavarispuistossa vuonna 2022: Raportti Limingan kunnan Kunnallistekniikan liikelaitokselle 10.08.2022 (päivitetty 26.08.2022)*. Raportissa todetaan, että "mustavaris on aikaisemmin pesinyt runsaslukuisena Limingan kuntakeskuksen laiteilla lajin pesimisalueeksi varatussa mustavarispuistossa. Viime vuosina kanta on näyttäytynyt taantuvana, ja joinain vuosina koko kolonian säilyminen on vaikuttanut kyseenalaiselta." Maaliskuun toisella viikolla 2022 tarkastelualueelta löydettiin yhteensä 127 aikaisempaa mustavariksen pesää, jotka sijoituivat 42 erilliseen puuhun tarkastelualueen kaakkoiskulmalla. Toukokuun lopulla 2022 tarkastelualueelta löydettiin yhteensä 199 mustavariksen aktiiviseksi tulkittavaa pesää, jotka sijoituivat 48 erilliseen puuhun. Pesimäkannassa ei havaittu merkittävää viimeaikaista muutosta, pois lukien pesimisalueen lievä kaventuminen sen länsi- ja etelälaidoilla.

Raportin johtopäätösten mukaan Limingan mustavarispuistossa elää edelleen elinvoimainen mustavarisyhdyskunta, mikä pesii laajuudeltaan lähes aikaisemmalla alueella. Yhdyskunnan yksilömäärä vaikuttaa runsastuvalta eikä puiston rakenteessa havaittu mustavarikselle kielteisiä muutoksia. Yksilömäärän nykyistä tarkempi arviointi edellyttäisi viikon seurantaan piilokojusta. Pesimisalueen länsi- ja eteläosan kaventuminen on yhdyskunnan yleisen runsastumisen perusteella tulkittavissa ensisijaisesti satunnaistapahtumaksi, mikä ei viittaa puiston laadun heikkenemiseen mustavariksen elinympäristövaatimusten näkökulmasta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen arvion mukaan Limingan mustavarispuistossa sijaitsevat mustavaristen pesät ovat suojeltuja ympäri vuoden. Koska laji on pesäpaikkauskollinen ja siten lähtökohteisesti käyttää vuodesta toiseen samoja pesiä, Arvioinnissa on otettu huomioon, että mustavaris on nimenomaan Pohjois-Pohjanmaalla alueellisesti uhanalaiseksi luokiteltu ja Pohjois-Pohjanmaan pitkäikäisin edelleen asuttu kolonia.

Mustavaristen olemassa olevien pesien suojelusta Limingan Lintupuistossa ei voida poiketa luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännöksistä, sillä metsänkäytön (hakuut) näkökulmasta ei ole olemassa lintudirektiivin tunnistamaa poikkeusperustetta, jolla poikkeusluvan voisi myöntää ja tällöinkin tulisi arvioidavaksi muu tyydyttävä ratkaisu hakkuiden toteuttamiselle.

Mikäli Limingan Lintupuistossa päädytään toteuttamaan hakkuita mustavaristen pesäpuiden ulkopuolella, on huomioitava riittävä suojavyöhyke hakkuiden ja mustavaristen pesäpuiden välillä. Riittävä suoja hakkuiden ja pesäpuiden välillä on vähintään 20 metriä. On huomattava, että mustavaristen pesäpuiden muodostama puiston länsikulma on säilytettävä yhtenäisenä pesimäalueena (ks. kuva 1 alla). Suojavyöhykkeen riittävyys on arvioitu varovaisuusperiaatteen nojalla siten, että mustavaristen pesimärauha säilyy edelleen ja mustavariksen pesäpuiden ympärille tarvitsema suoja toteutuu pitkäikäisen ja mahdollisesti kasvavan kolonian tarpeista katsottuna eikä kolonia myöskään lähde laajenemaan muualle häirinnän vuoksi. Kuten lupatarpeen arviointipyyntöissä onkin jo esitetty, mahdolliset hakkuit pesäpuiden ja suojavyöhykkeen ulkopuolella tulee toteuttaa pesimäajan (toukokuu) ulkopuolella.

Kuva 1. Hakkuiden ja mustavaristen pesien välille tulee jättää vähintään 20 metrin yhtenäinen suojavyöhyke. Suojavyöhykettä kuvaava punainen viiva on tarkistettava maastossa tarkemmin.

Yhteyshenkilö: Maria Westerman, maria.westerman@ely-keskus.fi, puh. 0295 022 733

Ylitarkastaja Maria Westerman

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Luonnonsuojeluyksikkö